

LIT.: *V. Zuppa*, Nives Kavurić-Kurtović (katalog), Zagreb 1965. — *Ž. Čorak*, Nives Kavurić-Kurtović, ŽU, 1968, 7–8. — *Lj. Mifka*, Nives Kavurić-Kurtović (katalog), Novi Sad 1969. — *Z. Maković*, Nives Kavurić-Kurtović, Umetnost (Beograd), 1975, 41–42. — *B. Biškupić*, Nives Kavurić-Kurtović: Crteži, Zagreb 1977. — *V. Bužančić* i *R. Vuković*, Nives Kavurić-Kurtović (katalog), Zagreb 1981. — *T. Maroević*, Nives Kavurić-Kurtović (katalog), Zagreb 1983. — *V. Maleković*, Nives Kavurić-Kurtović (katalog), Zagreb 1988. J. Dep.

KECKHEISEN, Leopold, pavlinski slikar (? o. 1724 — Sveti Petar u Šumi, 27. XII. 1799). Kao već gotov slikar, 1753. polaže zavjete u pavlinske samostanu u Svetom Petru u Šumi kraj Pazina. Pripisuju mu se četiri oltarne slike u samostanskoj crkvi. K. je slikar prosječnih mogućnosti; rad mu je ograničen na samostan u kojemu je živio, a u Istru je donio iskustva slikarstva istočnoalpskoga kasnoga baroka.

LIT.: *D. Cvitanović*, Sv. Petar u Šumi, Peristil, 1973–74, 16–17. — *Horvat–Matejčić–Prijatelj*, Barok. — *D. Cvitanović*, Slikarstvo pavlinskog kruga u 17. i 18. stoljeću, u katalogu: Kultura pavlina u Hrvatskoj, Zagreb 1989. R.

KEČANIN, Nikola, kipar (Čepin, 6. VIII. 1913 — 12. I. 1986). Diplomirao je na Akademiji u Zagrebu 1936. Usavršavao se kod V. Radauša 1948/49. Bavio se spomeničkom plastikom (Zvečevo, Odra, Našice, Osijek, Dugo Selo). Bio je lik. pedagog u Daruvaru.

KEČEK, Zvonimir, slikar (Zagreb, 24. IV. 1935). Završio Školu primijenjene umjetnosti u Zagrebu 1959. Autor nadrealistički koncipiranih kompozicija s prizorima iz svakodnevnoga života (ciklusi *Tijela*, *Zbivanja*), u kojima sklapa izreske iz novina i časopisa, fotografije i slobodno oslikane površine. Samostalno izlagao u Zagrebu (1965, 1978, 1979, 1980, 1986), Osijeku (1980), Novome Sadu (1980), Beogradu (1983) i Opatiji (1986). Bavi se grafičkim i industrijskim oblikovanjem.

LIT.: *V. Bužančić*, Introspekcije Zvonimira Kečeka (katalog), Zagreb 1980. Ž. Sa.

KEČKEMET, Duško, povjesničar umjetnosti (Supetar na Braču, 4. VI. 1923). Diplomirao na Filozofskome fakultetu u Zagrebu 1949, gdje je doktorirao 1970. tezom o Ivanu Rendiću. Od 1949. kustos, 1960–79. i direktor Muzeja grada Splita, potom znanstveni savjetnik i direktor (do 1984) u Galeriji »Meštrović« u Splitu te redovni profesor splitskog odjela Filozofskoga fakulteta u Zadru do 1993. Istražuje umjetničku i kulturnu baštinu u Dalmaciji, posebno u Splitu, muzeološku problematiku, pomorsku ikonografiju, povijest filma i fotografije. Osim brojnih knjiga, autor je vodiča, lik. rasprava i prikaza u periodicima te kataloga izložaba (*J. Botteri Dini*, Split 1968, 1985; *A. Kaštelančić*, Šibenik 1970, 1980; *A. Zupa*, Split 1979; *A. Krstulović*, Split 1991).

BIBL.: *Rešenjsna klesarsko-kiparska djela u Splitu*, Prilozi—Dalmacija, 1953; *Mapa crteža dalmatinskih gradova* ing. Josipa Santinija, Izdanja Muzeja grada Splita, 1953, 4; *Romanička loža u Splitu*, Prilozi—Dalmacija, 1954; *Figuralna skulptura romaničkog zvonika splitske katedrale*, ibid., 1955; *Bibliografija o Splitu*, I–II, Split 1955–56; *Splitski kastel*, Anali—Dubrovnik, 1955–56; *Romaničke minijature u Splitu*, Peristil, 1957, 2; *Simun Carrara*, Izdanja Galerije umjetnina u Splitu, 1958, 2; *Crkvice i eremitaža sv. Jere na Marjanu*, Prilozi—Dalmacija, 1959; *Emanuel Vidović*, Zagreb 1959; *Naša stara pomorska ikonografija*, Pomorski zbornik, 1, Zagreb 1962; *Dekoratívna skulptura zvonika splitske katedrale*, SHP, 1963, 8–9; *Ivan Meštrović*, Beograd 1965; *Javni spomenici u Hrvatskoj do II svjetskog rata*, ŽU, 1966, 2; *Split na starim gravirama*, Split 1966; *Antički spomenici Pule na slikama i opisima starih autora*, Jadranski zbornik, 1966–69, 7; *Ivan Rendić*, Supetar 1969; *Ivan Meštrović*, Zagreb 1970; *Prilog djelima mletačkog kipara Nikole Denta*, Prilozi—Dalmacija, 1975; *Vinko Dragunja*, Split 1975; *Grafike dalmatinskih gradova* Joana Blaua, Radovi HIJZ, 1976, 22–23; *Udio Jurja Dalmatinca na Foscarijevu portiku Duždeve palače u Veneciji i na srodnim izvedbama*, ibid.; *Branislav Dešković*, Supetar—Zagreb 1977; *Louis François Cassas i njegove slike Istre i Dalmacije* 1782, Rad JAZU, 1978, 37; *Kastel–Sućurac*, Split 1978; *Dujam Penić*, Zagreb 1979; *Splitska utvrda Kamen*, Prilozi—Dalmacija, 1980; *Ilustracije budimpeštanskog kodeksa arhidakona Tome*, Gunjačin zbornik, Zagreb 1980; *Grad za čovjeka*, Zagreb 1981; — *Papalićeva palača i gotička arhitektura Jurja Dalmatinca u Splitu*, Radovi IPU, 1979–82, 3–6; *Split i okolica*, Zagreb 1982; *Ivan Meštrović*, Beograd 1983; *Vranjic kroz vjekove*, Split 1984; *Kapogrosos i Meštrovićev kaštelet u Splitu*, Prilozi—Dalmacija, 1986–87; *Silvije Bonacci Čiko*, Zagreb 1987; *Arhitektura Ivana Meštrovića*, Adrias — Zaved za znanstveni i umjetnički rad JAZU u Splitu, 1987, 1; *Stari splitski plakati 1891–1942* (katalog), Split 1988; *Juraj Dalmatinac i gotička arhitektura u Splitu*, Split 1988; *Rani crteži Ivana Meštrovića*, Peristil, 1988–89, 31–32; *Turistička arhitektura u jadranskom krajoliku i povijesnoj urbanoj sredini*, Pomorski zbornik, 1989, 27; *Stari splitski fotografiji 1859–1918*, Mogućnosti, 1990, 5–6; *Umjetnička djela na srušenom sustipanskom groblju u Splitu*, Prilozi—Dalmacija, 1992 (Prijatelj zbornik, II); *Meštrovićevo djelo u suvremenoj umjetnosti*, HR, 1992, 2; *Istaknuto djelo o Dioklecijanovoj palači i klasicizmu*, Peristil, 1992–93, 35–36; *Vicko Andrić*, Split 1993; *Splitsko groblje Sustipan*, Split 1994; *Splitska fontana*, Split 1994.

LIT.: Bibliografija radova nastavnika 1945–1986, Split 1986. R.

KELEMEN, Boris, povjesničar umjetnosti (Podravska Slatina, 26. I. 1930 — Zagreb, 30. V. 1983). Diplomirao 1955. i doktorirao 1966 (tezom o O. Hermanu) na Sveučilištu u Zagrebu. Kustos je i rukovodilac Galerije »Benko Horvat« (1956–65), Galerije primitivne umjetnosti (1965–78), direktor Galerija grada Zagreba (od 1979); član uredništva časopisa »BIT-international« (1968–72). Bavio se lik. umjetnošću XIX. i XX. st.; bio je jedan od teoretičara novih tendencija.

BIBL.: *Grafički listovi Zbirke Benko Horvat*, Zagreb 1959; *Slikarstvo XIX stoljeća u Hrvatskoj* (u istoimenom katalogu), Zagreb 1961; *Oton Postružnik*, Republika, 1966, 22; *Naivno slikarstvo Jugoslavije*, Zagreb 1969; *Prije i oko Nove tendencije*, u katalogu: IV beogradski trijenale jugoslavenske likovne umjetnosti, Beograd 1970; *Josip Generalić* (s J. Depolom, A. Jakovskym i M. De Michelijem), Zagreb 1972; *Skulpturen naiver Künstler aus Jugoslawien* (katalog), Stuttgart—Bonn, 1972; *Ivan Generalić* (s M. Bašičevićem i A. Jakovskym), Zagreb 1973; *Naivno slikarstvo u Jugoslaviji*, Zagreb—London—Oxford 1977; *Oskar Herman* (s G. Gamulinom), Zagreb 1978; *Seljaci i radnici slikari i kipari između dva rata*, Zagreb 1979; *Figurativno slikarstvo šestog desetljeća u Hrvatskoj*, u katalogu: Jugoslavensko slikarstvo šeste decenije, Beograd 1980; *Fantastično slikarstvo šestog desetljeća u Hrvatskoj*, ibid. R.

KELLER, Alfred, austr. arhitekt (Graz, 17. VI. 1875 — Beč, 8. III. 1945). U sklopu austroug. akcija za podizanje velikih hotela na jadranskoj obali boravio je u Dalmaciji 1911–13. i izradio projekte za hotele u Splitu, Trogiru, Trstenom, Dubrovniku i Kotoru. U njima je nastojao očuvati osebovan značaj dalm. gradova, prilagođujući svoju arhitekturu lokalnoj graditeljskoj tradiciji, unoseći u nju i slikovite sastavnice zakašnje secesije. God. 1929. dogradio je (s F. Kaliternom) zgradu »Putnika« na splitskoj obali (srušena), a 1923–27. sagrađen je prema njegovu projektu pod južnim zidom Dioklecijanove palače niz niskih jednokatnica (I. nagrada na međunarodnome natječaju 1921); u njima je primijenio tradicionalne elemente mediteranske arhitekture. Sudjelovao je u natječaju za plan Splita (1925), projektirao je vilu »Scherezadu« u Dubrovniku (1927) i hotel »Madeiru« u Hvaru (1928).

BIBL.: *Neka aktualna građevna pitanja Splita*, Novo doba, 30. VII. 1927; *Izgradnja hotela i zaštita istorijsko-arhitektonskog karaktera dalmatinskih gradova*, Jugoslavenski turizam, 1928, 1.

LIT.: *Lj. Karaman*, Historijat osnova za regulisanje južnog pročelja Dioklecijanove palače u Splitu, VjAHD, 1922, 45. — *J. Čulić*, Način za rješenje problema naših pasivnih krajeva, Jugoslavenski turizam, 1928, 2. — *N. Šegvić*, Protiv shematizma u arhitekturi Dalmacije, Mogućnosti, 1954, 1. D. Kt.

KELLER, Antun, slikar, podrijetlom iz Egera (Mađarska). Djeluje u prvim desetljećima XIX. st. u Varaždinu i Zagrebu. U maniri kasnoga baroka radi portrete trgovca Vincenza Gortana i njegove žene (1804, Muzej za umjetnost i obrt u Zagrebu), dvije zidne slike iz života Sv. Maksimilijana u crkvi u Remetama, oltarne slike Sv. Barbara i Sv. Josip u Knegincu kraj Varaždina (1811) i Sv. Antun u Vinici (1815), zidnu sliku u kapeli Keglevićeva dvora u Loboru, slike Sv. Juraj, Bezgrešno začecje i Sv. Petar u crkvi Sv. Jurja u Jurjevskoj ul. u Zagrebu (1826) te Sv. Ivan Nepomuk (1820, Dijecezanski muzej u Zagrebu).

LIT.: *I. Bach*, Dolazak slikara Antuna Kellera u Varaždin, Vijesti MK, 1969, 3. — *M. Schneider*, Portreti 1800–1870 (katalog), Zagreb 1973. R.

KEMPE, Julije, kulturni povjesničar (Požega, 25. I. 1864 — 9. VI. 1934). Završio Učiteljsku školu u Zagrebu. Bio je učitelj i školski nadzornik u Požegi gdje je osnovao Gradski kulturno-povijesni muzej (1925) i bio njegov prvi upravitelj. Objavio brojne radove iz kulturne povijesti, od kojih su najvažniji oni koji se odnose na požeški kraj.

BIBL.: *Požega*, 1910; *Iz Požeške kotline*, 1914; *Oko Psunja*, 1924; *Iz prošlosti Požege i požeške županije*, 1926. L. D.

KERAKOVIĆ, Marin, zlatar (Dubrovnik, sred. XV. st. — 1504). U svojoj radionici u Dubrovniku izrađivao je različite srebrne predmete, od kojih neke i za naručioce u Italiji (križ s reljefima za kanonika crkve Sv. Marka u Veneciji, 1489; posude i solnicu za Antuna Vitalija iz Apulije, 1500). Veliko vijeće Dubrovačke Republike naručilo je od njega 1502. dvanaest srebrnih tanjura za vjenčani dar ug. kralju Ladislavu.

LIT.: *C. Fisković*, Dubrovački zlatari od XIII do XVII stoljeća, SHP, 1949, 1. R.

KERAMIKA, skupni naziv za proizvode izrađene na bazi gline i otvrdnute pečenjem. Predmeti se oblikuju »građenjem« od glinenih valjušaka, modeliranjem, »izvlačenjem« na lončarskom kolu te utiskivanjem ili lijevanjem u kalupe, a potom se peku u zatvorenim pećima s izravnim ili neizravnim paljenjem. K. se dekorira urezanim ili utisnutim ukrasom (rovašenje, brazdanje, utiskivanje žigova) engobom, tj. slojem bijele ili obojene zemlje koji služi kao podloga za oslikavanje ili urezivanje crteža (*sgraffito*), reljefnim ukrasom, ocakljivanjem, oslikavanjem, a u novije doba i mehaničkim postupcima. Za bojenje ocakline i oslikavanje upotrebljavaju se uglavnom metalni oksidi, otporni na visoke temperature; prema načinu i temperaturi pečenja oksidi mijenjaju kvalitetu i ton boje. Prema sastavu i kvaliteti gline, načinu obrade i stupnju pečenja, razlikuju se glavne vrste keramike: *lončarija*, *majolika* ili *fajansa*, *kamenina*, *kame-njača* i *porculan*.

Lijevo: vaza iz Nezakcija, desno: etrušćanska urna iz Picuga. Pula, Arheološki muzej Istre

Nalazi keramike u Hrvatskoj mogu se pratiti od razdoblja neolitika. Doseljenjem Slavena razvija se karakteristična slavensko-avarska (kestheljska) i slavenska gradišna keramika (VI–XII. st.). Od XV. st. postoje podaci o lončarima u Zagrebu i Ivanić Gradu. Među proizvodima iz XV–XVII. st. ima mnogo čupova, vrčeva, vrčica (peharci), pokala, raznovrsnih zdjelica i sl. Najčešći je geometrijski ukras utisnut ili urezan; katkad su posude obojene crno ili crveno; pojavljuje se i smeđa ili zelena olovna ocačina. Važni su mnogobrojni nalazi pećnjaka, ukrašeni reljefima, figuralnim, geometrijskim i biljnim motivima. Od kraja XVII. st. postoje lončarski cehovi na Gazi kraj Karlovca, u Varaždinu, Osijeku, Koprivnici, Križevcima, Petrinji, Požegi, Zagrebu i Krapini.

Uz lončare obrtnike, razvijena je sve do danas keramika seoskih lončara vjekovne rustične tradicije, no tokom vremena i sve izraženijih regionalnih karakteristika; u planinskim krajevima Like (Kaluderovac) rade tamnu, kaljenu keramiku mirnih i jednostavnih oblika, u Hrvatskom zagorju

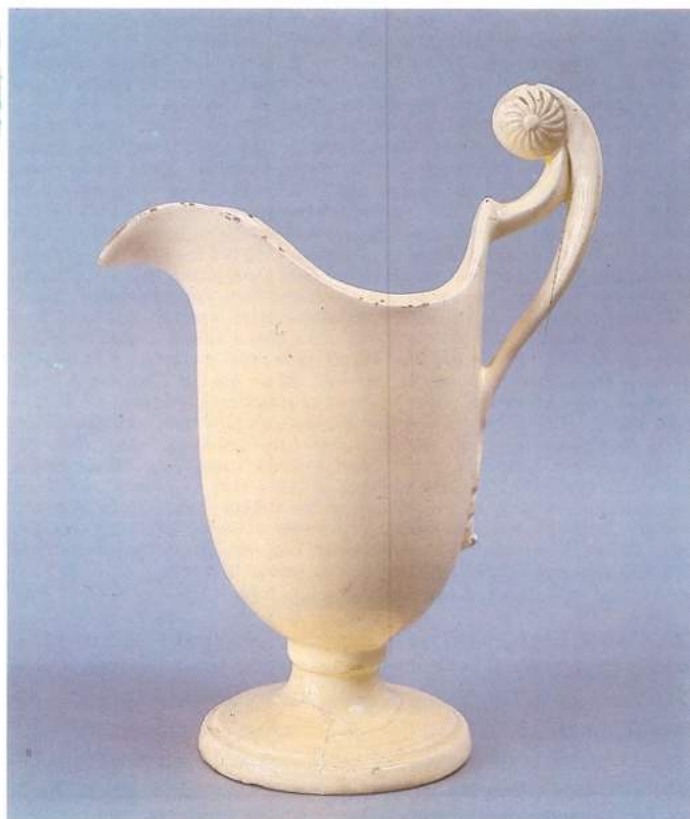
PEĆNJAK IZ ČAZME, XV. st. Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt

(Jerovec, Bedenec), kao i u gotovo svim ostalim krajevima Hrvatske, proizvodi se k. s. bogatije variranim oblicima, življim koloritom i sitna keramoplastika (igračke, sviralice, šparavci i sl.).

Potkraj XVIII. st. podižu se prve manufakture: tvornica peći i posuda u Križevcima (1775—oko 1781, vlasnik *I. Magdalenić*) koja proizvodi fajansne peći klasicističkih oblika; tvornice kamenine u Rijeci (1787—oko 1814, vlasnici tvrtka *Neiss & Comp.*, *G. Pessi*, braća *Gregorić*; 1793—oko 1796, vlasnik *A. Vellasti*; 1796–99, vlasnik *G. Pelizzi*), u Krapini (1800–86, vlasnik *F. Vojkffy*, *L.* i *A. Sermage*, *J. Lellis Moritz* i *J. Sonnenberg*) i u Zagrebu (1828–84, vlasnici *J. Krieger*, *J. Lellis*, *V. Barbot*). Riječke su tvornice pod utjecajem S Italije, osobito Trsta; krapinska i zagrebačka slijede uzore austr. proizvoda ampira i bidermajera a kasnije češ. proizvoda iz sred. XIX. st., a dolaze do izražaja i elementi domaćeg folklor. Proizvodi se pretežno jednostavno stolno posuđe, raznovrsni ukrasni tanjuri, bilikumi-dobrodošlice, vaze, svijetljaci, tintarice, apotekarsko posuđe i sl. U Krapini se nalazi i tvornica peći (od oko 1830. do danas, vlasnici *F. Wochel*, *I. Löw*, danas u sastavu poduzeća »Jedinstvo«). U duhu historicizma izvođeni su radovi keramičkoga tečaja Obrtne škole u Zagrebu (1884–91; izrađuje se posuđe, arhit. ukrasi i pećnjaci) i proizvodi tvornice *J. Kalline*, koji je preuzeo Barbotovu tvornicu te je još neko vrijeme održavao proizvodnju posuda od kamenine oslikana višebojnim emajlima. Osim toga postoje i važnija pečarska poduzeća u Zagrebu (*I. Pospisil*, *D. Keppert*), te tvornica peći i glinara u Karlovcu (1866—oko 1889, vlasnici *Mühlbauer*, *Kranzl*, *Vraniczany*, *Turković*; u njoj se 1877. izrađuje crijep za krov crkve Sv. Marka u Zagrebu po nacrtu *F. Schmidta*). U Orahovici radi od 1872. do oko 1875. tvornica lončarskog posuda po uzoru na narodne lončarije (vlasnik *J. Pfeifer*). U Bedekovčini je 1890. osnovana »Zagorka«, industrija glinene, vatrostalne i građevne keramike (vlasnici *F. Stejskal*, Wienerberške tvornice). *H. Bollé* izrađuje predloške prema kojima neki zagrebački obrtnici (*Hochstädter* i dr.) izvođe na porculanu ukrase, a primjenjuju se i na radovima koji izlaze iz keramičkoga tečaja Obrtne škole. Pretežu elementi neorenesanse, orijentalne ornamentike i folklor. — U stilu secesije radi tvornica »Kallina« šamotne peći s tehnički prvorazrednom pastelnom ocačinom te opladne pločice (oplatu kuće na uglu Masarykove i Gundulićeve ul. u Zagrebu; reljefi na kući Popović, rad *I. Meštrovića*).

Temelje suvremene keramike postavio je kipar i keramičar *H. Juhn*, koji je poslije I. svj. r. okupio na Akademiji u Zagrebu niz slikara (*O. Postružnik*,

VRČ OD KAMENINE. Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt

BILIKUM
»ČEH, LEH i MEH«,
Zagreb, Muzej za
umjetnost i obrt

B. DUŽANEC, *Seljački ljubavni par*

VRČ S PLADNJEM,
proizvod zagrebačke Obrtne škole iz 1887 (oslikala Sofija Zapletal).
Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt

V. BARANJAI, *Podnos*, Zagreb,
Muzej za umjetnost i obrt

I. TABAKOVIĆ, *Orguljašica*.
Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt

E. MERLE, *Keramika*

I. Tabaković, E. Tomašević, N. Đorđević, Đ. Tiljak, Z. Šulentić i keramičara (B. Dužanec, M. Petričić, V. Baranjai, M. Borelli). Nastaju djela keramičke sitne plastike, oslikani tanjuri i pločice te uporabni predmeti. T. Krizman, između ostalog, dekorira i keramiku, kipar L. Bezeredi radi ekspresionističku živu plastiku. Ističu se i keramičarke S. Skopal i M. Plazzeriano. Keramikom se bavi i slikar A. Motika. Poslije II. svj. r. rade keramičari M. Kičin, Lj. Stilinović, Lj. Jovan-Šarić, I. Jelačić, K. Kantoci, M. Mulanović, V. Ivanović, A. Rohaček, V. Gendić, Z. Radej, a potom M. Svečnjak, L. Salvaro, K. Adum, J. Običan, Z. Jarnjak, D. Fradl i dr. Od slikara rade i u keramici M. Ehrlich-Tompa, V. Svečnjak, I. Švertasek i dr. God. 1953. osnovana je tvornica »Jugokeramika« u Zaprešiću, koja proizvodi posuđe, sanitarnu i građevnu keramiku od visokopečene kame-njače i porculana; 1960. reorganizira proizvodnju, uvodi automatizaciju pogona i tehnološki usavršava proizvodnju do eur. standarda porculana. Kao projektanti djeluju M. Šribar, D. Perhač, J. Antolčić i I. Čunaš. — Šezdesetih godina u Zagrebu djeluju brojni keramičari školovani u Školi primijenjene umjetnosti: B. Štih-Balen, Lj. Njerš, V. Kučina, A. Hutinec, D.

I. KERDIĆ, *Vera Pija Pilar*. Zagreb, Arheološki muzej

I. KERDIĆ,
Zlatarovo zlato
na Kamenitim
vratima u Zagrebu

H. SALVARO, *Ternil*

Pezić-Mijatović, M. Hrzić-Balić, H. Salvaro, H. Schwabenitz. God. 1962. slikar V. Svečnjak osniva grupu »Ars« (V. Svečnjak, B. Dužanec, S. Skopal, M. Kičin, M. Ehrlich-Tompa, M. Svečnjak, I. Švertasek). Sedamdesetih godina skulpturalnom keramikom javljaju se mlade kera-mičarke I. Cvitić-Znidarčić, B. Švertasek, B. Uzur, E. Merle. God. 1977. osnovana je grupa »Arte terra« (V. Kučina, Lj. Njerš, D. Pezić-Mijatović, B. Štih-Balen) a 1979. kolonija umjetničke keramike »Hinko Juhn« u Našicama. Od 1984. u Zagrebu se održava Svjetski triennale male keramike.

LIT.: M. Ilijanić, Prilozi istraživanju krapinske keramike, Peristil, 1954, 1. — O. Klobučar, Moderne kroatiscbe Keramik (katalog), Wien 1956. — Ista, Tvornica kamenine u Zagrebu, Iz

starog i novog Zagreba, I, 1957. — T. Stahuljak i O. Klobučar, Pečnjaci starih gradova Susjedgrada i Samobora, Tkalčićev zbornik, II, Zagreb 1958. — M. Despot, Križevačka manufaktura peći i suda u XVIII st., HZ, 1960, 1–4. — O. Klobučar, Zagrebačka tvornica keramičkog posuđa i peći Josipa Kalline, Iz starog i novog Zagreba, II, 1960. — Ista, Blanka Dužanec (katalog), Zagreb 1976. — M. Baričević, Stella Skopal (monografija), Zagreb 1978. — S. Staničić, Suvremena hrvatska keramika (katalog), Zagreb 1984. — M. Baričević, Povijest moderne keramike u Hrvatskoj, Zagreb 1986. O. Kl. i Ma. B.

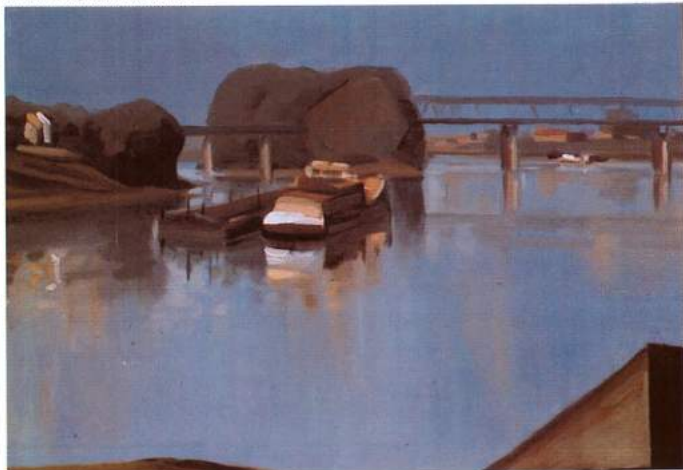
KERDIĆ, Ivo, medaljer i kipar (Davor, 19. V. 1881 — Zagreb, 27. X. 1953). Završio bravarski odio Obrtne škole u Zagrebu 1899. U Parizu 1901. radi kao cizeler u ljevaonici umjetnina »Maison Moderne«. God. 1902–06. kao vanjski đak pohađa Umjetničko-obrtnu školu u Beču (prof. Schwartz), a 1905–11. studira na Specijalnoj školi za sitnu plastiku i medaljerstvo u klasi prof. Rudolfa Marschalla, gdje 1910. dobiva godišnju nagradu za kompoziciju. Na poziv R. Frangeša-Mihanovića dolazi 1913. u Zagreb i preuzima vođenje Ljevaonice umjetnina pri Akademiji. Od 1923. do umirovljenja 1947. profesor na Akademiji, gdje predaje obradu metala. God. 1951. izabran je za dopisnoga člana JAZU. — S. T. Krizmanom, I. Meštrovićem, H. Smrekarom i F. Klemenčićem osnovao je 1904. u Beču hrvatsko-slovensko likovno udruženje »Vesna«.

Bavio se gotovo svim kiparskim granama, a najbolje rezultate postigao je u medaljerstvu koje je i utemeljio kao zasebnu umj. disciplinu. Prvi radovi, koje stvara za vrijeme studija, pod jakim su utjecajem secesije (*Na tkalačkom stanu, Vera Pija Pilar, Ples Hrvata u Beču*). U zagrebačkome se razdoblju više okreće realizmu, dajući portretima izrazite psihološke oznake (*Vladimir Becić, Ksaver Šandor Gjalski, Petar Dobrović, J. J. Strossmayer, Vilko Gecan, Ivan Meštrović*). Na reversima dvostrukih medalja često obrađuje alegorijske sadržaje. Osim medalja, radio je i skice za novac za državu SHS (1918?), Kraljevinu Jugoslaviju (1937, 38), Banovinu Hrvatsku (1939), Nezavisnu državu Hrvatsku (1941, 43) i Jugoslaviju (1947, 48). Premda se najbolje izražavao u sitnoj plastici i medaljama izveo je i niz skulptura (*Zlatarovo zlato, Kamenita vrata u Zagrebu, Afroditu, Venera sa školjkom*), kao i seriju portreta (*Petar Knoll, Dr. Čepulić, Nada Martić-Martek, Anka Matko, Blagoje Bersa* i dr.). Radio je i nadgrobnne spomenike (obitelj Matko, Josip Hanuš, Dr. Milan Ogrizović, obitelj Matić) uglavnom alegorijskoga sadržaja, te javne spomenike među kojima zasebnu cjelinu čine djela vezana za sakralne objekte (timpanon kapele Krista Kralja na Mirogoju u Zagrebu, glavni oltar crkve Sv. Blaža u Zagrebu, oltar Bl. Nikole Tavlića, crkva Sv. Ćirila i Metoda u Jeruzalemu i dr.). Bavio se i primijenjenom umjetnošću te je u plemenitim metalima izveo niz ukrasnih predmeta (vrčevi, pladnjevi, pepeljare) i nakita (rektorski lanac zagrebačkoga Sveučilišta, lanac Velikoga meštra Družbe braće hrvatskoga zmaja i dr.). Samostalno je izlagao 1919 (Salon »Ulrich«, Zagreb) te 1936. na Numizmatičkome kongresu u Londonu. Retrospektivne izložbe priređene su mu u Zagrebu, 1958. u Modernoj galeriji i 1993. u Gliptoteci HAZU.

BIBL.: *Die Autobiographie*, Mitteilungen der Numismatischen Gesellschaft in Wien, Wien 1929, 29–30.

LIT.: A. Milčunović, Ivo Kerdić, Savremeni, 1912, 4. — A. Jiroušek, Ivo Kerdić, Vijenac, 1923, 12. — Lj. Babić, Ivo Kerdić, Obzor, 1931, 114. — I. Uzorinac, Medaljerski rad Ive Kerdića, Numizmatika, 1934, 2–4. — M. Peić, Ivo Kerdić, Bulletin Instituta za likovne umjetnosti, 1954, 1–2. — M. Montani, Kerdić (monografija), Zagreb 1958. — V. Zlamalik, Memorijal Ive Kerdića (katalog), Osijek–Zagreb 1980. — L. Roje-Depolo i V. Mažuran-Subotić, Ivo Kerdić (katalog), Zagreb 1993. V. M. S.

K. KERN, *Motiv sa Save*

I. KERDIĆ, *Lovački vrč*. Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt

KERESTINEC, selo blizu Zagreba. U selu rim. nadgrobnik s glavama pokojnika i natpisom Pontius...Marcus... Istoimeni dvorac počeo je graditi Petar Erdődy oko 1575. nakon što je napustio grad Okič. K. ima obilježja renesansnoga kaštela s 4 kule kružnoga presjeka na uglovima, a podignut je na povišenom platou okruženu jarkom. Unutrašnje dvorište okruženo arkadama u prizemlju i na katu. Pregradnjom u XVIII. st. izvedeno je trokrako stubište, a u XIX. st. uređen je engl. park s ribnjakom. Nakon potresa 1880. srušene su dvije kule. Od poč. XIX. st. promijenio je više vlasnika. L. D.

KERN, Krunoslav, slikar (Slavonski Brod, 2. XII. 1935 — 12. III. 1992). Polazio Višu pedagošku školu u Zagrebu (M. Veža), diplomirao na Pedagoškome fakultetu u Rijeci (1959). Pretežno slika akvareлом i pastelom krajolik i mrtvu prirodu (cvijeće). Izradio je cikluse akvarela s motivima iz Petrove gore (1974) i Jajca (1978), te ciklus ulja iz Kumrovcu (1977). Slikarski i emocionalno najjače je vezan uz Slavonski Brod i rijeku Savu. Slika vrlo senzibilnom skalom boja, dajući svojoj uglavnom realističkoj vizuri poetski, ponekad i nostalgican prizvuk. Samostalno izlagao u Slavonskome Brodu, Požegi, Sisku, Osijeku i Zagrebu.

LIT.: O. Švajcer, Predrag Gol — Kruno Kern (katalog), Slavonski Brod 1982. — J. Baldani, Krunoslav Kern — Đurđa Vilagoš (katalog), Zagreb 1988. — M. Čizmek, Krunoslav Kern (katalog), Zagreb 1991. O. Šr.

KERN, Marko, slikar (Slavonski Brod, 17. II. 1948). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1972. Slika slavonske krajolike i vedute grada Zagreba. Posebno mjesto imaju slike sa sakralnom tematikom. —

M. KERN, *Konji*

